

ZPRAVODAJ

ŘK farnosti
Stará Boleslav

Září 2022

SVATÝ VÁCLAV –VZOR I PRO NAŠI DOBU

Svatý Václav je postavou, která provází české dějiny více než tisíc let, což je dlouhá doba. Ve světle legend je Václav představován jako vzdělaný vladař, dobře vychovaný babičkou Ludmilou a kněžími, úspěšně vládnoucí a přitom zbožný, vedoucí život spíš mnišský než světský. Jak se ale na něj dívat dnes, v souvislostech dnešní doby? Zkusme přijmout výzvy, které nám i přes prostor tisíce let dává.

O jeho životě máme několik přesných zpráv, a kromě nich řadu legendárních vyprávění. Pro lidi vychované televizí a tzv. literaturou faktu jsou ovšem legendy něčím velmi nespolehlivým. Jsou považovány mnohdy za vybájené příběhy, které nemají se skutečností mnoho společného. Jenže středověké legendy jsou velmi důležitým svědectvím o ideálech a požadavcích doby, ve které vznikaly. Slovo legenda znamená doslova: „to, co se má vyprávět“,

či „příběh určený k poučnému vyprávění“. U legendy je třeba se ptát ne „jak to opravdu bylo“, ale „co její vyprávění chce říci a co pro nás znamená“. Legenda vůbec není pouhou smyšlenkou, legenda je vzorovým příběhem, jakýmsi podobenstvím o tom, co je dobré, a co ne, jak se máme chovat, jaká měřítko života by pro nás měla platit, jak máme rozumět časům a lidem před námi, jak rozumět té či oné postavě z naší minulosti.

První staroslověnská legenda o svatém Václavu to vyjadřuje takto: „Václav byl milostí Boží dokonalý ve víře. Všem chudým prokazoval dobrodiní, nahé odíval, lačné krmil, pocestné přijímal podle slov evangelia, vdovám nedal ukřivdit, všechny lidi, bohaté i chudé, miloval.“ Co tyto charakteristiky znamenají? Především to, že v době vzniku legend vypadal takto ideál evropského křesťanského panovníka. Václavův život musel tomuto ideálu ve skutečnosti do značné míry odpovídat, jinak by se nemohl stát po své smrti nositelem tohoto obrazu. Samozřejmě, že legenda potlačí negativní rysy a vyzdvihne či „dokreslí“ rysy kladné. Smyslem legendy ale není prezentovat světce v ideální podobě proto, aby byla vytvořena jeho úcta. Úcta ke světcům a jeho svatořečení vzniku legendy zpravidla předchází.

Václav byl postupem času představován, stručně řečeno, jako postava mučedníka, knížete a konečně jako postava jediného a trvale legitimního panovníka České země. Vypovídají o tom četná výtvarná i literární díla. Světec je nejprve viděn jako mučedník, tedy člověk, který následuje Krista, i když ho to nakonec stojí život. Je ale mučedníkem z této země, a je také knížetem, který v této zemi vládne. Vznikala svatováclavská úcta a tradice, která propojila symboliku křesťanskou a státní. Václavův obraz se objevil na knížecích i královských pečetích i na mincích, „dědice české země“ vzýval Svatováclavský chorál, představující středověkou českou hymnu. Jeho jméno nesli králové z rodu Přemyslovců; byl jím pokřtěn i pozdější král a císař Karel IV., jenž spojil sv. Václava s nejvyššími odznaky státní suverenity – s korunovačními klenoty. Svatováclavská koruna byla znakem krále, tedy nejvyššího pozemského vládce, a je v ní trn z Kristovy trnové koruny. Není rozhodující, zda jde o trn pravý. Rozhodující je symbol spojení vladařské role s rolí Kristova následovníka. Po celá staletí byl kníže Václav chápán jako jediný a trvalý vládce české země a všichni králové jako ti, kdo tuto zemi spravují z jeho pověření.

Na čem tento muž v životě stavěl? Rozhodně se nevyhnul své vladařské roli. Ale tím jeho život nevrcholil a neskončil. Jeho zakotvení bylo v křesťanské víře, která formovala jeho život. A to nebylo v jeho okolí obvyklé. Bylo to možná stejně nesamozřejmě, jako je tomu u nás dnes. A Václav, i ti, kdo ho vychovávali, zejména jeho babička Ludmila, tuto odlišnost od okolí pěstovali

a nesli, i když jim život nakonec neusnadnila. Jinak řečeno: Václav se nezabýval jen tím, čím se zabývali ostatní a nestavěl jen na tom, co přineslo okamžitý prospěch.

Kníže Václav byl také spolubudovatelem základů křesťanské Evropy. Té Evropy, ve které se – přes mnoho krutostí – vypěstovala úcta k životu, chápání života jako součásti dějin, péče o potřebné a bezmocné, nádherné plody výtvarného, slovesného i hudebního umění, rozvinutá filozofie a nakonec i rozvinuté přírodní vědy. Nezbyvá nám, abychom si položili otázku, jakou civilizaci, jakou Evropu dnes společně vytváříme? Jakou roli hraje v našem sněžení péče o věci trvalé, jako péče o to, co dne koupíme pozitíí zahodíme? Jakou roli v této civilizaci hraje moudrost, kterou nelze zaměnit ani za vychytralost, ani za peníze? Spoluvytváříme civilizaci, ve které má čestnost důležitou roli? Jaký vzor nabízíme mladým lidem? Rytíře nebo vychytralého švindlíře?

Pohled na světcovu postavu nám může jasně říci, že sice nikdo z nás nemůže vytvořit kolem sebe svět dokonalý, jako to nemohl udělat ani kníže Václav, ale že jsme stejně jako on odpovědní za to, co do svět vnášíme. Tvářnost, kvalitu, duchovní profil Evropy a této země přece všichni spoluvytváříme. Zní to snad nadneseně, ale přesto je skutečností, že vše, co hodnotného do celku světa vneseme, to jej obohatí, a co v našich životech chybí, bude chybět i v této zemi a v Evropě. Václav vládl jen asi deset let a byl zabit dříve, než mohl mnohé věci dokončit. A přesto tisíc let ovlivňuje řadu lidí v této zemi. To můžeme vnímat jako povzbuzení, i když byl mučedníkem, čili člověkem, se kterým to - běžnými měřítky měřeno - „špatně dopadlo“.

Aleš Opatrný

STÁŘÍ V BOŽÍCH OČÍCH

Nový cyklus papežských katechezí, uváděných při generálních audiencích, se zaměřil na velmi aktuální téma. Papež si klade závažné otázky : Jaký smysl,

jakou hodnotu má stáří v očích Božích? Jaký je na ně pohled současného člověka a společnosti? Jaké je v ní postavení starších lidí? Celý cyklus má 17 částí a každá z nich má v úvodu biblický úryvek, který se k problematice stáří nějak vztahuje a který je dále rozveden a reflektován.

Stojí za to si texty katechezí na internetovém portálu Vatican News vyhledat a pročíst. Vůbec nejsou určeny jen pro seniory.

Ukázka z katecheze

Začínáme katechetickou cestu, na které hledáme inspiraci v Božím slově o významu a hodnotě stáří. Zamysleme se tedy nad stářím. Již několik desetiletí se tento věk života týká skutečného "nového lidu", kterým jsou starší lidé. Ještě nikdy v historii lidstva nás nebylo tolik. Nikdy nás nebylo tolik jako nyní, nikdy nehrozilo takové riziko, že budeme odhozeni, jako nyní. Starší lidé jsou často považováni za "přítěž". V dramatické první fázi pandemie to byli právě oni, kdo zaplatil nejvyšší cenu. Už dříve byli tou nejslabší a nejzanedbanější částí společnosti: za života jsme je příliš nevidali a neviděli jsme je ani umírat.

Vždycky vedle sebe žili děti, mladí lidé, dospělí a starší lidé. Jejich poměr se však změnil: dlouhověkost se stala masovou a ve velké části světa se děti rodí pomálu. Dominantní kultura má za svůj jediný model mladého dospělého, tedy jedince, který je samostatný a zůstává mladý. Je však pravda, že mládí přináší plný smysl života, zatímco stáří představuje jen jeho vyprázdnění a ztrátu? Obsahuje plný smysl života pouze mládí a stáří je vyprázdněním života, jeho ztrátou? Vyzdvihování mládí jako jediného věku, který je hoden ztělesňovat lidský ideál, spolu s pohrdáním stářím vnímaným jako slabost, úpadek nebo postižení, bylo dominantní ikonou totalitních režimů dvacátého století. Zapomněli jsme na to?

Mládí je krásné, ale věčné mládí je velmi nebezpečná halucinace. Být starý je stejně důležité – a krásné – jako být mladý. Pamatujme si to. Spojenectví mezi generacemi, které lidem navrácí všechny věky života, je našim ztraceným darem a my si ho musíme vzít zpět. V kultuře plýtvání a v kultuře produktivity je třeba ho znovu najít.

Spojenectví mezi starci a dětmi – a zdůrazňuji slovo spojenectví – zachrání lidskou rodinu. Kéž mají starší lidé radost z toho, že mohou promlouvat k mladým, vyjádřit se před nimi, a kéž mládí vyhledávají staré, aby od nich načerpali životní moudrost.

Mohli bychom, prosím pěkně, dětem, které se musí naučit zrození pro věčnost, navrátit vlídné svědectví starých lidí, kteří ovládli moudrost umírání? Dostane se tomuto lidstvu, které se navzdory veškerému svému pokroku jeví jako včera narozený adolescent, milosti stáří, pevně upřeného k obzoru našeho cíle? Smrt je jistě pro všechny z nás náročným životním přechodem. Avšak je také přechodem, který uzavírá čas nejistoty a odhazuje hodinky, neboť zde začíná to krásné ze života, co už nepomíjí.

Stáří si jistě žádá pomalejší rytmus, avšak není to jen doba setrvačnosti. Míra těchto rytmů otevírá totiž každému člověku prostor smyslu života, který kvůli posedlosti rychlostí zůstává neznámý. Ztráta kontaktu s pomalým rytmem stáří uzavírá tyto prostory pro všechny.

Ptám se každého z vás: Umíte ztrácet čas, nebo vás stále žene rychlost? - "Ne, spěchám, teď nemůžu..."? - Umíte ztrácet čas s prarodiči, se starými lidmi? Umíte ztrácet čas hrou s dětmi? To je prubířský kámen.

Rytmus stáří je nepostradatelným zdrojem pro pochopení smyslu života poznačeného časem. Staří lidé mají svůj vlastní rytmus, ale je to rytmus, který nám pomáhá. Díky tomuto zprostředkování se stává důvěryhodnější nasměrování života k setkání s Bohem; záměr, který je skryt ve stvoření člověka "k jeho obrazu a podobě" a je zpečetěn v Božím Synu, který se stal člověkem.

Kéž nám Duch svatý dá inteligenci a sílu k této reformě. Arogance hodinového času se musí proměnit v krásu rytmu života. V tom spočívá reforma, kterou bychom měli provést ve svých srdcích, v rodině a ve společnosti. Bůh ať nám pomáhá najít správnou hudbu, která by sladila různé věky – mladé, staré a dospělé – všechny dohromady, do krásné symfonie dialogu.

Vaticananews.va

VE STŘEDU NEBO NA OKRAJI

Podle článku Dalibora Špoka: Místenka do poslední řady

Pater Prokop Brož, člen Národního synodálního týmu, se zamýšlí nad otázkou, proč se skoro všichni účastníci synodálních diskuzí v církvi „cítí na okraji“. To je pozorování, které by nemělo zůstat bez pozornosti. Jistě nás napadne, co takový pocit ukazuje: že církev dnes nemá jednotící identitu, bez které nemůže do budoucna fungovat psychologicky, sociologicky ani pastorálně. To je důležitý směr analýzy a její řešení bude určitě součástí synodálního procesu.

Není příjemné být na okraji. Chceme „někam patřit“, cítit se přijímaní a v bezpečí – v církvi, ve své profesi, rodině nebo životním prostoru. To je pochopitelné a psychologicky důležité. Pocit „sem příliš nepatřím“, a to v jakémkoli slova smyslu, zná snad každý. Rozpoznat tento pocit v církvi může být důsledkem zvětšující se duchovní citlivosti. Takový pocit nelze „vyřešit“ ani větší angažovaností, ani diskusí, ani smazáním názorových rozdílů, ani lepším zařazením se někam. Nelze jej napravit pevnějším zakotvením v náruči společenství, které mě doplní a dá mi pocit sounáležitosti. Směřování

k pochopení druhých je správné a hledání sounáležitosti je důležité. Ale duchovní samotu těmito kroky nezaženu.

Foto Člověk a víra

Bezpečný přístav církve, v němž se budeme hrát chráněni před tím, co je vně a jiné, je zdánlivě dobré řešení: pro všechny, kdo „nepatří nikam tam venku“, uděláme o to větší místo „tady u nás uvnitř“. V církvi najdeme dost vylučovaných a nezahrnutých: těch, jejichž hlas nebo situace – se nehodí. Budeme-li pospíchat budovat střed, kdo zůstane s těmi, kteří to nedokážou, nechtějí nebo nemohou?

V církvi existuje jakási fobie z názorové různosti. Působí dojmem, jako by věřila v Boha bez fantazie a kreativity, jehož jedinou starostí je, abychom byli především myšlenkově stejní. Jak nebezpečné je definovat jednotu, která má křesťany spojovat, jako stejnost pocitovou, myšlenkovou či postojovou – tedy že všichni budeme prožívat totéž, myslet si totéž, cítit totéž. Naším chybějícím středem pak nemá být konsenzus za každou cenu a úlevný pocit, že máme stejné názory a postoje. Naším středem má zůstat Kristus.

Nehledejme tedy pouze způsob, jak bychom se měli všichni cítit více v centru a méně na okraji. Hledejme způsob, jak si naslouchat, jak se respektovat, jak se chápat, jak si pomáhat a u toho rozvíjet naši víru. Buďme poutníky na různých okrajích, přicházejme se svědectvím z různých periferií, kultivujme ty prostory, do kterých jsme díky naší jedinečnosti odlišně voláni.

Schopnost jít v církvi společně v odlišnosti, tedy ve vlastním slova smyslu katolicky (všeobecně, v možnosti pro všechny) – má pro evangelizaci světa větší hodnotu než tuny náboženských tisků.

BIBLICKÉ INSPIRACE

Biblický text

Z evangelia podle Jana

Nyní však odcházím k tomu, který mě poslal, a nikdo z vás se mě neptá: Kam jdeš? Ale že jsem k vám tak mluvil, zármutek naplnil vaše srdce. Říkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám.

On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud: Hřích v tom, že ve mne nevěří; spravedlnost v tom, že odcházím k Otci a již mne nespátříte; soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen.

Ještě mnoho jiného bych vám měl povědět, ale nyní byste to nesnesli. Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší. A oznámí vám, co má přijít. On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne.

Všecko, co má Otec, jest mé. Proto jsem řekl, že vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. Zanedlouho mě již nespátříte a zanedlouho mě opět užitě.

(Jan 16, 5-16)

Náměty k meditaci

- Poté, co učedníci prožili nečekanou radost z toho, že jejich Pán žije, se nemohou smířit s jeho ohlášeným odchodem. Chtějí zažít jeho triumf, vyhlášení království Božího v Izraeli. Mají jasnou představu, jak se věci mají vyvíjet. Neptají se Ježíše na smysl jeho odchodu, není to pro ně nyní téma. I my máme někdy „jasno“, co a jak má být. Vždyť je to jistě dobré a prospěje všem... Neptáme se Ježíše
- Je to přirozené, Ježíš jim nic nevyčítá, ale staví před ně pravdu, kterou ještě nevidí: „Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepříjde.“ Učedníci nerozumí, proč má Přímluvce, kterého neznají, má vystřídat Ježíše, kterého, jak se domnívají, dobře znají. Nechápu, že Ježíšův odchod, který je návratem k Otci a návratem do slávy, může jejich smutek změnit v radost.

Proč se má změnit něco, co dobře známe a v čem je nám dobře, proč si máme zvykat na něco nového? Může být odchod naší drahé osoby na věčnost v něčem pro nás prospěšný? (kromě dědictví ☺)

Pastorace.cz

LITURGICKÉ OKÉNKO

Svatováclavské slavnosti

Téměř bezprostředně po mučednické smrti knížete Václava začal být uctíván jako světec, objevily se první svatováclavské legendy (staroslověnské i latinské) a od poloviny 11. století se budovaly kostely zasvěcené jeho jménu. Za doby Karla IV. se ohniskem svatováclavské úcty a tradice stal Pražský hrad – na čas přejmenovaný na Hrad sv. Václava – a katedrála, jejíž součástí se stala velkolepá Svatováclavská kaple, kde byly uloženy korunovační klenoty.

V průběhu staletí se tato úcta upevňovala a bohatla svými projevy. Jejím základem však bezesporu zůstávaly náboženské oslavy ve výroční den jeho vraždy. Tak tomu bylo až do minulého století. Nejvýraznější byly Svatováclavské oslavy v roce 1929, kdy se slavilo svatováclavské milénium. Někteří historikové je nazývají milníkem české historie.

V sobotu 28. září dopoledne, se uskutečnila slavnost otevření dostavěné svatovítské katedrály. Pro pozvané se konala prohlídka interiéru a slavnostní bohoslužba, kterou celebroid arcibiskup František Kordač. V Národním divadle bylo uvedeno drama „Svatý Václav“ a v Obecním domě zaznělo Foersterovo oratorium „Svatý Václav“. Církevní slavnosti pak pokračovaly adoracemi a půlnoční bohoslužbou v katedrále.

V neděli 29. září vyvrcholily církevní slavnosti nejprve staroslovanskou mší v chrámu sv. Petra a Pavla, a poté odpoledne průvodem se svatováclavskými památkami a ostatky (lebka sv. Václava byla opatřena zlatou korunkou) z Vyšehradu zpět k uložení do chrámu sv. Víta. Celá cesta na Hradčany byla lemována davem lidí, kteří se sjeli ze všech koutů naší republiky, a všude vlály československé prapory. Šest kanovníků neslo skleněnou schránku s lebkou sv. Václava. Slavnostní mše ve Staré Boleslavi se uskutečnila za účasti arcibiskupa A. G. Roncalliho, pozdějšího papeže Jana XXIII, který o 30 let později svolal přelomový 2. vatikánský koncil.

Hodnocení oslav se v soudobém tisku velmi liší. Společnost byla tehdy silně polarizována na katolickou (tedy prořímskou) a národně protestanskou (tedy husitskou) tradici. Pro někoho dopadly oslavy dobře, jiní je označovali za divadlo bez myšlenky a důvěryhodného obsahu. S odstupem času snad můžeme říci, že sehrála důležitou úlohu směrem navenek: Český národ se přihlásil k hodnotám svatého Václava a ukázal, že stojí na tisíciletých pevných základech.

Ty byly bohužel záhy otřeseny a ohroženy nacistickým Německem. Okupační zneužití svatováclavské tradice způsobilo značné poválečné rozpaky vůči ní. Do pozadí ji pak zjevně zatlačovala i komunistická moc, které se Václavovo žité evangelium vůbec nehodilo do ideologie třídního boje.

Ale národ na svatého Václava nezapomněl. To se výrazně projevilo v převratných událostech let 1988–90, kdy se pomník sv. Václava na Václavském nám. stal středobodem nesčetných demonstrací i slavností, i v následujícím desetiletí, v němž nově vzniklá samostatná Česká republika hledala a nalézala své historické kořeny. Roku 2000 byl den skonu sv. Václava – 28. září – prohlášen státním svátkem ČR jako „Den české státnosti“.

V roce 2002 iniciovala kolegiální kapitula ve Staré Boleslavi první schůzku mezi radnicí města Brandýs nad Labem - Stará Boleslav a Českou biskupskou konferencí s cílem vytvořit kult Národní svatováclavské pouti. V roce 2003

na základě tohoto jednání vznikla odvážná myšlenka vyvést Staroboleslavskou svatováclavskou bohoslužbu z kostela na veřejné prostranství a otevřít ji veřejnosti jako manifestaci svatováclavské tradice, obnovit slávu staroboleslavských poutí v celonárodním měřítku. Už předtím se dařilo pořádat ve Staré Boleslavi místní Svatováclavské slavnosti, navazujícím na poutní tradice ve formě veřejného slavení světcova svátku kulturními pořady a lidovou zábavou, která k poutím neodmyslitelně patří. Ale duchovní, a tedy ta nejpodstatnější část tradice, stále zůstávala víceméně oddělena a skryta v kostelní intimitě.

Další milník Svatováclavských slavností se odehrál ve dnech 26.–28. září 2009, kdy naši republiku navštívil papež Benedikt XVI. Podle plánu této pastorační a státní návštěvy, konané na pozvání České biskupské konference a prezidenta republiky, navštívil Svatý otec Prahu, Brno a Starou Boleslav. Po příjezdu do Staré Boleslavi se papež zastavil v bazilice sv. Václava, kde se modlil na místě smrti svatého knížete. Slavnostní mše svatá pod širým nebem se zúčastnilo kolem 50 tisíc poutníků z blízkého i dalekého okolí i ze zahraničí. Samozřejmě i pozornost sdělovacích prostředků byla mimořádná a televize věnovala velkorysý vysílací prostor pro zachycení těchto okamžiků. V důsledku toho se Svatováclavské slavnosti dostaly do povědomí široké veřejnosti jako nedílná součást oslav státního svátku a je tomu tak dodnes.

Jejich vyvrcholením ve Staré Boleslavi je každoročně poutní bohoslužba na Mariánském náměstí za účasti pražského arcibiskupa, papežského nuncia, českých a moravských biskupů, kněží, představitelů státu a dalších hostů. V jejím závěru tradičně zazní starobylý hymnus - Svatováclavský chorál. Jeho kořeny sahají patrně až do 12. století. Původně měl tři pětiřádkové slohy neumělých, sdružených rýmů, ukončené refrénem „Kyrie eleison“. Obsahem byla prostá modlitba ke sv. Václavu, vévodovi a prvnímu patronovi české země, aby se přimluvil za svůj národ u Boha (*text viz níže*).

Tradice původně kladla dobu vzniku této písně do 14. století, její autorství bylo připisováno pražskému arcibiskupovi Arnoštu z Pardubic nebo arcibiskupovi Janu Očkovi z Vlašimě (jak uvádí kronikář Václav Hájek z Libočan). Bouslav Balbín obě tyto domněnky kombinoval: Arnošt prý píseň složil, Očko rozšířil. Svatováclavský chorál je však mnohem starší. Strofická stavba, jazyková stránka, zvlněná melodie a harmonizace této písně ukazují spíše na 13. století. Zdá se však, že text písně se vyvíjel postupně a jeho prazáklad zřejmě pochází již ze století dvanáctého.

Někdy na rozhraní 14. a 15. století přibýly dvě nové strofy: „Ty jsi dědic české země“ a „Maria, matko žádoucí“. Chorál s původně staročeským textem dostal

v 18. nebo 19. století svoji finální podobu, užívanou dodnes. Přečkal staletí a je nadále pravidelně zpíván, zpravidla na konci nedělní velké mše nebo o významných křesťanských svátcích. Zazněl při korunovacích českých králů i při pohřbu T. G. Masaryka nebo Václava Havla. Nejstarší zápis písně je dochován v kronice Beneše Krabice z Weitmile z roku 1368, který obsahuje celkem 3 sloky:

*Svatý Václave
vévodo České země
kněže náš
pros za ny Boha
svatého Ducha
Kyrieleison*

*Nebeské toť dvorstvo
krásné
blaze tomu ktož tam
pójde
život věčný
oheň jasný
svatého Ducha
Kyrieleison*

*Pomoci tvé žádámy
smiluj se nad námi
utěš smutné
odžeň vše zlé
Svatý Václave
Kyrieleison*

OSOBNOSTI NAŠÍ DOBY

Aleš Opatrný

Kněze, teologa, knižního autora, ale také člověka chápajícího, přijímajícího, soucitného - zkrátka učedníka Kristova - je těžké nějak souhrnně uchopit a popsat. Není to ani potřeba a on by se nad takovou snahou svým charakteristickým způsobem asi usmál. Proto zde naleznete jen fragmenty, střípky, které ale zapadají do mozaiky jeho požehnaného života.

Na tento svět Aleš přišel uprostřed války. Poválečný vývoj jeho rodinu zavedl na Slovensko. Tam začal chodit do školy a také ministrovat. Jeho prvními katechety a také prvními kněžími, se kterými se setkal, byli místní kaplani. Jedna jeho vlastnost se začala formovat již od útlého dětství: co viděl potlačeného, to musel přechíst. Také se musel vyrovnávat s ideologickou dvojkolejností: ve škole a na veřejnosti sílil vliv komunistů (do 1. třídy chodil v roce 1950!), doma myšlenkový rozvoj podle pravdy.

Návrat do Prahy v roce 1955 přinesl ovšem střet s realitou života v totalitě mnohem citelněji. Ředitel osmiletky nedoporučil studium na průmyslovce „vzhledem k nevhodnému rodinnému prostředí“. Rodina byla totiž známa jako

věřící. Následovalo tedy vyučení soustružníkem a poté maturita na večerní škole. V tomto období také intenzivně sportoval – zamiloval si veslování, sport náročný na odvedenou dřinu, ale i na spolupráci s ostatními.

Po maturitě přišla Strojní fakulta ČVUT a změna života, tentokrát v život studentský, se všemi radostmi i problémy. Po vojenské službě u tankistů v Žatci podal přihlášku do litoměřického semináře a se štěstím byl jako jeden z posledních uchazečů s vysokoškolským diplomem přijat. Jeho prvním kněžským působištěm se stala v roce 1974 Plzeň.

Ing. Josef Kaše, ředitel Pastoračního střediska v Plzni, vzpomíná: Kvůli nedovoleným aktivitám mezi mládeží mne tehdy vyslýchala StB. Po celodenním maratonu otázek vytáhl vyšetřující překvapující otázku: „Znáte Aleše Opatrného?“ Po pravdě jsem odpověděl, že ne. „Je to také inženýr, budete si jistě spolu rozumět. Předem vás varuji!“ Měl pravdu a varoval správně.

Řada lidí dodnes vzpomíná na jeho bohoslužby slova pro mládež, biblické výklady i tematické promluvy, na jeho službu svátostmi nebo charizma vytvářet společenství v kostelích, kde působil. Byly to požehnané čtyři roky. Mohli jsme zblízka zakoušet povzbuzující sílu a růst jeho víry i moc Ducha, o níž často mluvil, a také na vlastní oči vidět snahu růst v lásce k těm, kteří mu v „zavedených“ farnostech nešli pod vousy. Přišel proto na několik měsíců i o tzv. státní souhlas. Pak byl „uklizen“ do pohraniční Toužimi. Pro Aleše to ale byla výzva, kterou využil: otevřená fara pro příchozí, oáza pro jednotlivce, manžele, rodiny i různá společenství.

Alice Grundová, pozdější spolupracovnice v Pastoračním středisku při Arcibiskupství pražském, které Aleš Opatrný zakládal, ho poznala koncem roku 1990 ve studentském kostele Nejsvětějšího Salvátora, kam přišel pomáhat P. Tomáši Halíkovi s pastorační stálou vzrůstající obce věřící i hledající mládeže. „Byla jsem překvapena, ten pocit si velmi dobře pamatuji,“ vzpomíná. „Hovořil o vážných věcech velmi srozumitelně a bez patosu a často se usmíval.“

Otec Aleš se mnohdy sice jeví jako osobnost s věčným myšlením, silnou vůlí, energicky udává tón, poroučí a hněvá se, jindy je ale zdrženlivě plachý a překvapivě ho nerozčílí ani evidentní selhání někoho v jeho blízkosti. Umí vystihnout situaci starých a nemocných nebo lidí ve složitých životních situacích a dokáže je povzbudit i jemně jim nabídnout duchovní posilu.

Zná dost dobře svá lidská omezení, ale z toho dobrého, čeho je si u sebe také vědom, rozdává plným srdcem a s velkým nasazením. Kolikrát večer, po celodenní práci, jede někomu pomoci, povzbudit i doslova zachránit

trpícího. Dělá to zcela neokázale a spontánně. Od druhých takové jednání ale nevyžaduje. Moudře učí, že člověk musí mít rád sám sebe, aby dokázal přijmout druhé a posloužit jim.

Otec Aleš miluje vnitřní modlitbu a je šťastný z osobního rozhovoru s Bohem, který mu přináší hluboký pokoj. Za dlouhá léta svého působení už stačil vyrýt na cestě k Bohu hlubokou stopu, v níž ho následuje dlouhý průvod „bláznů pro Krista“.

Z promluv a zamyšlení

Ježíš praví: „Když strojíš hostinu, pozvi žebráky a mrzáky, chromé a slepé. A budeš blahoslavený, protože oni ti to nemají čím odplatit. Dostaneš však odměnu při vzkříšení spravedlivých.“ (Lk 14, 13-14a)

Nad některými výzvami z evangelií si člověk musí lámat hlavu. Má je brát doslova? Nebo je má chápat tak „obrazně“, že z nich vlastně nic nezbude? Tak se můžeme ptát i nad touto Ježíšovou výzvou. Máme zvát na hostinu žebráky, mrzáky, chromé? Dnes bychom asi řekli: Prokazovat dobro bezdomovcům, psychicky nemocným, špatně ekonomicky zajištěným.

Smysl této Ježíšovy výzvy je zřejmý až z připomenutí, že jde o ty, kteří nám naše dobré konání nemohou oplatit. Nejde tedy v první řadě o to, koho z potřebných máme upřednostňovat, ale o to, co je v pozadí našeho rozhodování, čeho chceme dosáhnout.

Pokud pochopíme a přijmeme Ježíšovu výzvu, abychom byli dobří k těm, kteří nám naše dobré konání nemohou oplatit, musíme ovšem počítat s tím, že budeme v očích druhých lidí spíš za hlupáky než za ty, „kteří se vyznají“. Protože na své nezištné dobročinnosti opravdu v tuto chvíli nevyděláme.

Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho prohlásili za krále. Proto se zase odebral na horu, úplně sám. (Jan 6,15)

Nebyl snad obdiv lidí k Ježíšovi namístě? Byl snad někdo vhodnější pro roli krále – vysvoboditele, po němž Ježíšovi současníci toužili? Nebylo v moci Boží, aby se Ježíš stal králem a ujal se vlády? Možná bychom i my dnes rádi, kdyby se Ježíš ujal kralování nad celým světem. Teď a hned - místo všech parlamentů, politiků a pochybných celebrit! (Nebo abychom alespoň my křesťané, strážci všeho dobrého a pravého, z jeho pověření kralovali.)

Naštěstí s Trojjediným Bohem nelze manipulovat. Ježíš zůstal tehdy a zůstává i nadále věrný Otcově vůli a skutečné moudrosti. Nestal se králem ani Palestiny ani světa, ale stal se králem mnoha lidských srdcí, která se mu otevřela. Od apoštolů přes světce až po lidi neznámé. Skutečně vládl, obohacoval život a pokojoval zlo v člověku.

Má tedy šanci kralovat i dnes. Ne ve světě nade všemi jako pozemský super-vladař, ale v tobě, ve mně, v nás. Tomuto kralování se nevzepřel ani tehdy, ani nikdy později, ani dnes. Má tedy šanci. Máme tedy šanci. A to je skvělá naděje pro nás i pro svět.

Pastorace.cz

Z LITURGICKÉHO KALENDÁŘE

3.9. (sobota)	památka svatého Řehoře Velikého, papeže a učitele církve
8.9. (čtvrtek)	svátek Narození Panny Marie
13.9. (úterý)	památka svatého Jana Zlatoústého, biskupa a učitele církve
14.9. (středa)	svátek Povýšení svatého kříže
15.9. (čtvrtek)	památka Panny Marie Bolestné
16.9. (pátek)	svátek svaté Ludmily, kněžny a mučednice
17.9. (sobota)	památka svatých Kornélia, papeže a Cypriána, biskupa, mučedníků
21.9. (středa)	svátek svatého Matouše, apoštola a evangelisty
23.9. (pátek)	památka svatého Pia z Pietrelciny, kněze
26.9. (pondělí)	slavnost svatých Kosmy a Damiána, mučedníků, patronů staroboleslavské kapituly
27.9. (úterý)	památka svatého Vincence z Paula, kněze
28.9. (středa)	slavnost svatého Václava, knížete a mučedníka, hlavního patrona českého národa
29.9. (čtvrtek)	svátek svatých Michaela Gabriela Rafaela, archandělů
30.9. (pátek)	památka svatého Jeronýma, kněze a učitele církve

APOŠTOLÁT MODLITBY ZÁŘÍ 2022

celosvětová síť modlitby s papežem Františkem

Úmysl papeže: Za zrušení trestu smrti

Modleme se za to, aby v zákonech všech zemí světa byl zrušen trest smrti, který poškozuje nedotknutelnost a důstojnost osoby.

Národní úmysl: Za synodní proces

Modleme se za místní církve evropského kontinentu, aby v rámci synodního procesu naslouchaly Duchu pravdy a pokoje.

ŽIVÝ RŮŽENEC

2022	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
Vopatová	4. světla	5. světla	1. bolestný	2. bolestný
Mikulovská	5. světla	1. bolestný	2. bolestný	3. bolestný
Ryšínová	1. bolestný	2. bolestný	3. bolestný	4. bolestný
Váňová	2. bolestný	3. bolestný	4. bolestný	5. bolestný
Lomová	3. bolestný	4. bolestný	5. bolestný	1. slavný
Gurtlerová	4. bolestný	5. bolestný	1. slavný	2. slavný
Lukášková	5. bolestný	1. slavný	2. slavný	3. slavný
Nohynkovi	1. slavný	2. slavný	3. slavný	4. slavný
Špinarová	2. slavný	3. slavný	4. slavný	5. slavný
Dubnová	3. slavný	4. slavný	5. slavný	1. radostný
Bajerovi	4. slavný	5. slavný	1. radostný	2. radostný
Vopatovi	5. slavný	1. radostný	2. radostný	3. radostný
Gryzová	1. radostný	2. radostný	3. radostný	4. radostný
Kůla	2. radostný	3. radostný	4. radostný	5. radostný
E. Boldizsát	3. radostný	4. radostný	5. radostný	1. světla
Houštecká	4. radostný	5. radostný	1. světla	2. světla
P. Mariusz	5. radostný	1. světla	2. světla	3. světla
Bahník	1. světla	2. světla	3. světla	4. světla
Kopecká	2. světla	3. světla	4. světla	5. světla
Tintěrovi	3. světla	4. světla	5. světla	1. bolestný

Nominace na stavbu roku 2022

Pokud si pamětníci ještě dobře vzpomínají dosáhla opravená bazilika Nanebevzatí Panny Marie ve Staré Boleslavi na velice prestižní a v obci architektů velice ceněné pocty v podobě udělení ceny stavba roku. Už když jsme se po slavnostním dekorování a převzetí ceny rozcházeli, padlo dobré předsezetí, že i druhou staroboleslavskou baziliku svatého Václava opět přihlásíme do této architektonické prestižní soutěže. V tomto roce bylo celkem podáno sedmdesát devět přihlášek a do finálního kola postoupilo celkem třicet jedna staveb. Jednu z nominací zase získala Stará Boleslav.

NOMINACE NA TITUL STAVBA ROKU 2022

V Praze dne 5. září 2022

Obnova poutního areálu ve Staré Boleslavi kostel svatého Václava Středočeský kraj

Příhlašovatel: KONSIT a.s.
Investor: Kolegiální kapitula sv. Kosmy a Damiana
Dodavatel: KONSIT a.s.
Projektant: Projektový ateliér pro architekturu a pozemní stavby spol. s r. o.

Nominace na titul Stavba roku 2022 byla udělena za unikátní rehabilitaci původně románské baziliky svatého Václava, která navázala na projekt obnovy Mariánského komplexu a stala se další etapou širšího konceptu, která si klade za cíl vyzdvížení Staré Boleslavi jako kolébky české státnosti.

Ing. arch. Jan Fibiger, CSc.
předseda rady programu Stavba roku 2022

Ing. arch. Akad. arch. Jan Vrana
předseda poroty Stavba roku 2022

Vypisovatelé:

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

V pondělí 5. září v dopravní hale Národního technického muzea v Praze slavnostně převzali nominaci zástupci staroboleslavské kapituly a zhotovitelské firmy Konsit a. s. Především zástupci Konsitu byli velice příjemně překvapeni a poctěni. Gratulace mnohých architektů se hrnuly ze všech stran. A co národní finále v říjnu?

Předpoutový úklid staroboleslavské mariánské baziliky

Před poutní slavností je dobrým zvykem uklízet. Kdože to letos v Staré Boleslavi před poutí vlastně uklízel?

Rádi bychom tímto poděkovali všem, kteří celoročně pomáhají o udržbu a úklid staroboleslavských bazilik Nanebevzetí Panny Marie a svatého Václava, která je nekonečná a jsou vítáni další pomocníci.

Poutní slavnost svatých Kosmy a Damiána

V pondělí 26. září od 18.00 hodin se kryptě pod bazilikou svatého Václava koná slavnostní bohoslužba ke cti svatých mučedníků Kosmy a Damiána, patronů staroboleslavské kolegiální kapituly, a to u oltáře, který je památkou těchto světců zasvěcen. Všechny srdečně zveme! Jste všichni srdečně zváni.

Letošní svatováclavské slavnosti A. D. 2022

V tomto vydání staroboleslavského farního časopisu naleznete úplný program letošních svatováclavských oslav. Mimo to upozorňujeme na velmi zdařilého průvodce z pera profesora Jana Royta, který je velkým znalcem a příznivcem Staré Boleslavi. Jeho publikace poslouží nejen jako průvodce staroboleslavskou svatováclavskou bazilikou, ale je i vhodným námětem k rozjímání o svatováclavském nejen staroboleslavském odkazu českému národu.

První staroslověnská legenda uvádí i jména vrahů: Hněvsa, Tuža, Tira a Cesta. Kněz Krastěj tělo přikryl, pak jej Drahomíra odnesla do kněžova domu, ošetřila a odnesla do chrámu. Pobožnost nechal vykonnat Boleslav, povolal k tomu kněze Pavla (zřejmě hlavní pražský kněz již od času Ludmily). Zabít byli i někteří Václavovi stoupenci včetně urozeného muže Mastny.

Václavovo tělo bylo tedy nejprve pohřbeno ve Staré Boleslavi. Tři roky po Václavově zavraždění dal Boleslav i bratrovo tělo převést do Prahy a pohřbit v nově zřízené jižní apsidě rotundy svatého Víta na Pražském hradě. Toto přenesení ostatků (tzv. translatio) je chápáno jako jeden z formálních aktů Václavovy kanonizace.

Místo původního hrobu knížete Václava

Svatý Václav se stává postupně primárem sboru českých zemských patronů a věčným vládcem země. Václav patří mezi nejstarší dynastické patrony Evropy. Jeho nejranější vyobrazení nalezneme již na iluminaci v tzv. Gumpoldově legendě Kódexu Wolfenbüttelského (před 1006). Je zde korunován jako mučedník samotným Kristem a v ruce má vládcovské kápě, adoruje ho kněžna Emma.

Jeho kult se šíří zejména za vlády císaře a krále Karla IV., jenž se právem považoval za jeho potomka. Karel IV. mu na „věky“ věnoval do vlastnictví českou královskou korunu zvanou svatováclavskou. Panovník si tuto korunu „pouze“ od svatého Václava za určitý obnos ke korunovací půjčoval. Svatováclavská koruna je také pojem státotvorní, ke svatému Václavu se hlásily i další dynastie vládnoucí v Čechách: Jagellonci a Habsburkové.

Svatováclavská tradice je i dnes jedním z duchovních pilířů naší státnosti, jak o tom mimo jiné svědčí pravidelné slavnosti ve Staré Boleslavi v den Václavova martyria. Proto byly v letech 2017–2022 nákladně zrekonstruovány staroboleslavské chrámy svatého Václava, svatého Klimenta i bazilika Panny Marie.

Průvodce komplexem

Celý komplex kostela svatého Václava a kaple svatého Klimenta je ohrázen zád opatřenou dvěma portály, ozdobenými sochami svatého Václava. Portál na východní straně je pozdní renesanční, zdobený tzv. pobíjeným ornamentem. Datován je do roku 1614. Portál na jižní straně je mladší, z první poloviny 17. století.

Portál na východní straně

NÁRODNÍ SVATOVÁCLAVSKÁ POUŤ 2022

STARÁ BOLESLAV 27.–28. ZÁŘÍ

ÚTERÝ 27. ZÁŘÍ

17.00 **Svatováclavské duchovní zastavení** na Václavském náměstí v Praze

18.00 **vernisáž výstavy „České nebe“**

v ambitech baziliky Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi

18.50 **příjezd relikvie sv. Václava**

před baziliku Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi

19.00 **modlitba za národ, Svatováclavský koncert a nešpory**

v bazilice Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi

22.00 **světelný průvod s relikvií**

do baziliky svatého Václava ve Staré Boleslavi

STŘEDA 28. ZÁŘÍ

7.00 **mše svatá na hrobě sv. Václava**

v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze

7.30 a 8.30 **mše svaté**

v bazilice sv. Václava ve Staré Boleslavi

10.00 POUTNÍ MŠE SVATÁ

na Mariánském náměstí ve Staré Boleslavi

hlavní celebrant: J. Ex. Jan Graubner, arcibiskup pražský

a primas český

15.00 **modlitba za národ u Palladia země České**

v bazilice Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi

17.00 **odjezd relikvie sv. Václava** na Pražský hrad

18.00 **řeckokatolická liturgie**

v bazilice sv. Václava ve Staré Boleslavi

18.00 **koncert**

v bazilice Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi

Více na www.apha.cz/narodni-svatovaclavska-pout

Sobota 17. září 2022

CELODENNÍ PROGRAM!

Doprovodný program v neděli a pátek večer

POUTNÍ MŠE

PŘED KOSTELEM SV. JANA NEPOMUCKÉHO

VYSTAVEN RELIKVIÁŘ

SLUNCOVÝ RELIKVIÁŘ SV. LUDMILY

TETÍNSKÝ TRH

& BOŘIVOJSKÁ SLAVNOST

BURČÁKOVÁ SLAVNOST

& ŽIVÁ HUDBA FOLK AND COUNTRY (U VINOTÉKY)

zahrají

PRAGUE QUEEN

MIREK KEMEL TRIO

TRIO WALTEROVÁ, KŠICA, FOJTÍČEK

(ZPĚV, VARHANY, SAXOFON)

DIVADLO PRO DĚTI

Hlavní podium

LETNÍ KINO

GUMP - PES, KTERÝ NAUČIL LUDI ŽÍT; PÁTEK 16. ZÁŘÍ

POUŤOVÉ ATRAKCE

Centrum

VYMETÁNÍ PŮDY S ŽIVOU HUDBOU

NEDĚLE 18. ZÁŘÍ, PŘED KOSTELEM SV. JANA NEPOMUCKÉHO

VÝSTAVA ZAHŘÁDKÁŘŮ

V ZŠ TETÍN

Sledujte naši facebookovou událost: **Svatoludmilská pouť 2022**

VSTUP ZDARMA

POŘAD BOHOSLUŽEB

Den	Hodina	Místo
Pondělí	9.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
Úterý	18.00	bazilika svatého Václava - Stará Boleslav
Středa	9.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
Čtvrtek		
Pátek	18.00	bazilika svatého Václava - Stará Boleslav
Sobota	9.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
Neděle	9.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
	18.00	bazilika svatého Václava - Stará Boleslav

MŠE SVATÉ VE STAROBOLESLAVSKÉ FARNOSTI

NEDĚLE

Všetaty – 8.15

Kozly – 9.30

Kostelec nad Labem – 10.30 v kostele svatého Víta

(kromě 1. neděle v měsíci, kdy je mše svatá v kostele sv. Martina)

Skorkov – 11.00

Přihlásit se k odběru aktuálních informací můžete zasláním emailu na adresu ***prenosy@staraboleslav.com***

Farní zpravodaj vydává Římskokatolická farnost Stará Boleslav,

Lázeňská 61, 250 01 Stará Boleslav; www.staraboleslav.com.

Duchovní správce: J.M. Libor Bulín, mobil: 602 542 847; e-mail: liborbulin@seznam.cz

*Příspěvky, připomínky zasílejte na adresu: ***v.simik@centrum.cz****

Uzávěrka čísla je v úterý před poslední nedělí předcházejícího měsíce.